

FINANŠU
NOZARES
ASOCIĀCIJA

**2025. GADA
DARBĪBAS PĀRSKATS**

SATURS

IEVADS	03
ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA	04
GALVENIE SASNIEGUMI UN NOTIKUMI 2025. GADĀ	
Finanšu sektora reputācijas stiprināšana	06
Finanšu sektora attīstība un noturība	07
Kiberdrošība un finanšu krāpšanu ierobežošana	07
Ilgtspēja un ESG	08
Finanšu pratība	08
Starptautiskā sadarbība	08
Normatīvais regulējums	09
2026. GADA PRIORITĀTES	10

IEVADS

Finanšu nozares asociācijai (FNA) 2025. gads bija mērķtiecīga darba, nozares interešu aizstāvības un sadarbības stiprināšanas gads. Asociācija turpināja darbu pie finanšu sektora reputācijas celšanas, ilgtspējīga un proporcionāla regulējuma veidošanas, finanšu pakalpojumu pieejamības uzlabošanas un digitālās transformācijas veicināšanas.

Gada prioritātes bija finanšu nozares pozīciju nostiprināšana politikas veidošanas procesā, finanšu krāpšanas mazināšana, ilgtspējas datu pieejamības uzlabošana, starptautiskā sadarbība un sabalansēta dialoga uzturēšana ar valsts institūcijām. Īpaša uzmanība tika pievērsta jautājumiem par taisnīgu nodokļu sistēmu un ar 2025. gada 1. janvāri ieviestās Solidaritātes iemaksas iespējamo negatīvo ietekmi uz kredītēšanu, investīciju vidi un finanšu sektora konkurētspēju.

FNA aktīvi iesaistījās arī diskusijās par pensiju sistēmas ilgtspēju un ilgtermiņa uzkrājumu veicināšanu, kapitāla tirgus attīstību, administratīvā sloga mazināšanu un finanšu sektora spēju sniegt vēl lielāku ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības izaugsmē. Vienlaikus tika turpināts darbs, lai stiprinātu finanšu sistēmas noturību pret naudas atmazgāšanas, terorisma finansēšanas un krāpšanas riskiem.

2025. gadā FNA turpināja būt aktīvs un kompetents sadarbības partneris valsts institūcijām, regulatoriem, nozares dalībniekiem un sabiedrībai, veicinot stabilu, drošu un uz attīstību vērstu finanšu vidi Latvijā.

ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA

2025. gadā FNA darbu nodrošināja padome, valde, komitejas, darba grupas un profesionāla komanda.

PADOME

- Lauris Mencis, FNA padomes priekšsēdētājs, "Swedbank" AS valdes priekšsēdētājs;
- Ieva Tetere, AS "SEB banka" valdes priekšsēdētāja;
- Gita Juršāne, "Luminor Bank" AS Latvijas filiāles vadītāja vietniece;
- Valters Ābele, "Citadele banka" valdes loceklis;
- Inese Zīle, AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" valdes locekle;
- Dmitrijs Latiševs, BluOr Bank AS valdes un izpildkomitejas priekšsēdētājs.

VALDE

- Uldis Cērps, valdes priekšsēdētājs;
- Jānis Brazovskis, valdes loceklis.

Asociācijas darbā būtiska loma bija FNA komitejām un darba grupām, kas nodrošināja biedru iesaisti nozarei svarīgu jautājumu izskatīšanā un kopīgu pozīciju veidošanā

KOMITEJAS

- Darbības atbilstības komiteja
- Finanšu noziegumu novēršanas komiteja
- Juridiskā komiteja
- Kapitāla tirgus komiteja
- Komunikācijas komiteja
- Kreditēšanas komiteja
- Līzinga komiteja
- Maksājumu un digitālo produktu komiteja

DARBA GRUPAS

- *GDPR* darba grupa;
- Ilgtspējīgas finansēšanas darba grupa;
- IT drošības darba grupa;
- Krāpšanu ierobežošanas darba grupa;
- Riska un prudenciālās uzraudzības darba grupa;
- Starptautisko finanšu sankciju darba grupa.

DARBINIEKI

- Agnese Brašmane, padomniece;
- Lauma Brūvere, komunikācijas speciāliste;^[1]
- Eleonora Bušmane-Zvaigzne, padomniece;^[2]
- Laura Čistjakova, finanšu analītiķe;^[3]
- Aivars Graudiņš, vecākais padomnieks;
- Armands Onzuls, padomnieks / COBALT Latvija jurists;^[4]
- Edgars Pastars, padomnieks / COBALT Latvija partneris;^[5]
- Kaspars Zālītis, stratēģiskās komunikācijas vadītājs.^[6]

2025. gadā FNA tika uzņemti divi jauni asociētie biedri. Organizācijas budžets saglabājās līdzīgs iepriekšējam gadam (1,3 miljoni eiro). Gada laikā darbinieku skaits tika samazināts par divām štata vienībām, tādējādi stiprinot FNA darbības ilgtspēju un sabalansējot izdevumus ar ieņēmumiem. Biedru maksājumi tika palielināti par 5 %.

^[1] Līdz 2025. gada 23. oktobrim

^[2] No 2025. gada 1. aprīļa.

^[3] No 2025. gada 20. janvāra.

^[4] Ārštata padomnieks uz līguma pamata ar zvērinātu advokātu biroju "COBALT Latvija".

^[5] Ārštata padomnieks uz līguma pamata ar zvērinātu advokātu biroju "COBALT Latvija".

^[6] Līdz 2025. gada 12. decembrim.

GALVENIE SASNIEGUMI UN NOTIKUMI 2025. GADĀ

Finanšu sektora reputācijas stiprināšana

2025. gadā FNA turpināja mērķtiecīgi stiprināt finanšu sektora reputāciju sabiedrībā, uzņēmēju vidū un politikas veidošanas procesā. Asociācijas pārstāvji uzstājās vairāk nekā 30 nacionāla un starptautiska līmeņa pasākumos – konferencēs, forumos un publiskās diskusijās.

FNA publicēja analītiskus rakstus par finanšu nozarei būtiskām tēmām, tostarp pensiju sistēmas ilgtspēju, banku sektora risku pārvaldību naudas atmazgāšanas novēršanas jomā, banku regulējošām prasībām un kapitāla tirgus attīstības priekšnosacījumiem.

Nozīmīgs darbības virziens bija sadarbība ar valsts aizsardzības nozares pārstāvjiem un Aizsardzības ministriju par aizsardzības industrijas finansēšanas iespējām. FNA sadarbojās ar Attīstības finanšu institūciju Altum un privātajiem pensiju pārvaldītājiem, lai veicinātu jauna fonda izveidi ieguldījumiem Latvijas uzņēmumu akciju kapitālā, tostarp aizsardzības nozarē.

FNA cieši sadarbojās ar Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, Ārvalstu investoru padomi Latvijā un Amerikas Tirdzniecības kameru Latvijā, aktualizējot finanšu nozarei būtiskus jautājumus. Starp tiem bija arī nepieciešamība pēc strukturētas pieejas valsts pārvaldes izdevumu pārskatīšanai un efektivitātes uzlabošanai, kā arī ilgtspējīgas pensiju sistēmas saglabāšanai.

2025. gadā FNA ieviesa arī organizācijas galvenos sasniegtos rādītājus, lai precīzāk novērtētu asociācijas darba ietekmi un rezultātus. Reprezentatīva sabiedrības aptauja uzrāda, ka viens no šādiem rādītājiem – finanšu nozares reputācija – 2025. gada laikā ir uzlabojies. 2026. gada sākumā banku nozari un tās sniegtos pakalpojumus Latvijā pozitīvi vērtēja 66% iedzīvotāju, kas ir par pieciem procentpunktiem vairāk nekā 2024. gada novembrī. Negatīvais vērtējums šajā pašā laikā krities no 25% līdz 21%.

Finanšu sektora attīstība un noturība

FNA turpināja darbu pie finanšu sektora attīstības un noturības stiprināšanas. Sadarbībā ar partneriem tika turpināta kritisko finanšu pakalpojumu pieejamības uzlabošana, īpašu uzmanību pievēršot finanšu pakalpojumu darbības nepārtrauktībai krīzes un apdraudējuma situācijās.

Asociācija aktīvi sadarbojās ar Eiropas Centrālo banku, Latvijas Banku un Eiropas Banku federāciju Eiropas stratēģiskās autonomijas veicināšanas jautājumos maksājumu jomā, tostarp digitālā eiro ieviešanas analīzē.

Būtiska uzmanība tika pievērsta arī jauno Zibmaksājumu regulas prasību ieviešanai. FNA atbalstīja biedrus un koordinēja vienotu pieeju jauno prasību izpildei, tostarp maksājumu saņēmēju pārbaudes jautājumos.

Kiberdrošība un finanšu krāpšanu ierobežošana

Finanšu krāpšanas ierobežošana 2025. gadā saglabājās kā viena no FNA prioritātēm. Asociācija veicināja vēl aktīvāku starpinstitutionu sadarbību ar Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju, Finanšu izlūkošanas dienestu, Valsts policiju, Satiksmes ministriju un Kiberincidentu novēršanas institūciju CERT.LV.

Turpinājās darbs pie krāpniecības novēršanas digitālās platformas ieviešanas, tostarp konsultācijas ar Konkurences padomi un Datu valsts inspekciju. Lai stiprinātu nozares kopīgo spēju reaģēt uz krāpšanas riskiem, tika paplašināts Krāpšanas ierobežošanas darba grupas sastāvs, iesaistot plašāku FNA biedru un asociēto biedru loku.

FNA īstenoja proaktīvu un daudzveidīgu sabiedrības informēšanu par krāpšanas riskiem un to mazināšanu. Sadarbībā ar partneriem tika īstenotas izglītojošas kampaņas, tostarp dalība kampaņā "Ož pēc shēmas!".

2025. gadā pirmo reizi četrām lielākajām bankām Latvijā gada laikā izdevās nosargāt vairāk klientu līdzekļu, nekā tika izkrāpts. Novērsta krāpšanas apmērs pārsniedza 14 miljonus eiro, savukārt izkrāptās naudas apmērs bija 12,2 miljoni eiro. Tas apliecina gan banku ieguldījumu krāpšanas novēršanas sistēmās, gan nepieciešamību turpināt sabiedrības izglītošanu un starpinstitutionu sadarbību.

Ilgtspēja un ESG

Ilgtspējas jomā 2025. gadā FNA īpašu uzmanību pievērta ESG (environmental, social, governance) datu pieejamībai un praktisku risinājumu izstrādei. Asociācija izstrādāja ESG datu platformas koncepciju un uzsāka dialogu ar Latvijas Banku un Kredītinformācijas biroju par šādas platformas iedzīvināšanu 2026. gadā.

ESG datu pieejamība ir būtisks priekšnoteikums gan finanšu nozares spējai izvērtēt ilgtspējas riskus, gan uzņēmumu iespējām piesaistīt finansējumu un pielāgoties jaunajām ilgtspējas prasībām. FNA turpinās darbu, lai veicinātu vienotu, praktisku un samērīgu pieeju ilgtspējas datu izmantošanai.

Finanšu pratība

2025. gadā FNA turpināja iesaistīties finanšu pratības veicināšanā. Tika organizētas izglītojošas aktivitātes un kampaņas, tostarp Finanšu pratības nedēļa un viktorīna skolēniem European Money Quiz.

FNA sadarbojās ar partneriem finanšu pratības darba grupās, lai veicinātu sabiedrības izpratni par personīgo finanšu pārvaldību, drošu finanšu pakalpojumu izmantošanu, uzkrājumu veidošanu un finanšu krāpšanas riskiem.

Starptautiskā sadarbība

2025. gadā FNA turpināja aktīvu starptautisko sadarbību, īpaši Eiropas Banku federācijas ietvaros. Ar Globālo riska profesionāļu asociācijas palīdzību tika sagatavots ziņojums par Eiropas Savienības kapitāla prasību salīdzinājumu ar Bāzeles III standartiem un paaugstināto prasību ietekmi uz Eiropas bankām.

FNA iesaistījās vairākās Eiropas Banku federācijas iniciatīvās, kuru mērķis ir vienkāršot Eiropas Savienības banku regulējumu, lai bankas varētu aktīvāk finansēt ekonomisko attīstību. Eiropas Banku federācijas uzdevumā konsultāciju firma PWC veica aprēķinus un publicēja ziņojumu par digitālā eiro ieviešanas izmaksām Eiropas bankām.

FNA aktivitātes regulāri tika koordinētas ar radniecīgām organizācijām Baltijā un Ziemeļvalstīs, nodrošinot kopīgu pieeju reģionam būtiskos finanšu nozares jautājumos.

Normatīvais regulējums

2025. gadā FNA aktīvi iesaistījās normatīvā regulējuma izstrādē un politikas iniciatīvu izvērtēšanā. Asociācija piedalījās Valsts ieņēmumu dienesta, Ekonomikas ministrijas, Finanšu ministrijas un Tieslietu ministrijas darba grupās, kā arī Aizsardzības ministrijas un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja konsultatīvajās padomēs.

Nozīmīgs FNA politikas veidošanas darba rezultāts bija tas, ka netika pagarināta Hipotekārā kredīta ņēmēju aizsardzības nodeva.

Tika panākta kopīga izpratne ar Latvijas Banku par nepieciešamību pārtraukt maksājumus Noguldījumu garantiju fondā, tā aktīviem sasniedzot 3 % no garantētajiem noguldījumiem, kā arī par nepieciešamību atcelt Finanšu stabilitātes nodevu.

FNA arī sekmīgi panāca “plānās kapitalizācijas” noteikumu atvieglošanu no 2026. gada, lai veicinātu vērtspapīrizāciju un kreditēšanu.

FNA aktīvi iestājās pret politiskām iniciatīvām, kas apdraudētu pensiju sistēmas otro līmeni un iedzīvotāju ilgtermiņa uzkrājumus.

Finanšu sektora attīstības padomes ietvaros FNA piedāvāja alternatīvus risinājumus Finanšu ministrijas un Latvijas Bankas piedāvātajam banku pakalpojumu cenu regulējumam attiecībā uz juridisko personu kredītu pārfinansēšanu. Tāpat FNA turpināja aktualizēt jautājumu par Solidaritātes iemaksas negatīvo ietekmi un jauno kreditēšanu un Latvijas banku sistēmas konkurētspēju.

Tāpat FNA izstrādāja priekšlikumus, lai Latvijas iedzīvotājiem atvieglotu dažādu pabalstu izmaksas procesu, ja šie maksājumi tiek saņemti bankas kontos. Asociācija arī iestājās par telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēju atbildības palielināšanu finanšu krāpšanas ierobežošanā.

FNA argumentēti kritizēja ierosinājumu ieviest jaunas prasības finanšu institūcijām ziņot Valsts ieņēmumu dienestam par klientu veiktajām skaidrās naudas izmaksām. Asociācija uzsvēra nepieciešamību vērtēt šādu iniciatīvu samērīgumu, ietekmi uz klientiem un administratīvo slogu finanšu sektoram. Asociācija uzturēja pastāvīgu dialogu ar valdību par nepieciešamību attīstīt kapitāla tirgu, veicināt valsts uzņēmumu sākotnējos publiskos piedāvājumus un pielāgot nodokļu sistēmu ilgtermiņa uzkrājumu veicināšanai.

FNA piedalījās ekonomikas finansēšanas stratēģijas un FinTech stratēģijas formulēšanā, kā arī turpināja sadarbību ar Latvijas Banku administratīvā sloga mazināšanai finanšu nozarē.

2026. GADA PRIORITĀTES

2026. gadā FNA koncentrēsies uz aktīvu un mērķtiecīgu rīcību, lai aizstāvētu ilgtspējīgu finanšu sistēmu, veicinātu sabalansētu politikas veidošanu un mazinātu populistisku iniciatīvu negatīvo ietekmi uz finanšu sektoru un Latvijas tautsaimniecību kopumā.

Galvenās prioritātes 2026. gadā būs:

- finanšu sektora reputācijas stiprināšana sabiedrībā, uzņēmēju un politisko lēmumu pieņēmēju vidū;
- finanšu nozares efektivitātes kāpināšana, veicinot digitālo pakalpojumu pilnveidi saziņā ar valsts institūcijām;
- ilgtspējas un ESG prasību ieviešana, tostarp datu pieejamības uzlabošana ar atsevišķa datu portāla palīdzību;
- pieejamas digitālās vides attīstība;
- kreditēšanas pieejamības uzlabošana, izglītojot sabiedrību par finansējuma nosacījumiem un mazinot birokrātiskos šķēršļus un papildus nodokļu nastu tieši finanšu sektoram;
- finanšu pratības veicināšana, organizējot izglītojošas kampaņas un iesaistoties partneru aktivitātēs;
- krāpšanas apkarošana, izglītojot sabiedrību, stiprinot starpinstitūciju sadarbību, pilnveidojot normatīvo regulējumu un ieviešot digitālo platformu starpbanku informācijas apmaiņai;
- faktos balstītas analītikas veidošana un sadarbība ar akadēmisko vidi, pētot pensiju sistēmas ilgtspēju, nodokļu sistēmas izmaiņu ietekmi uz finanšu nozari un citus būtiskus jautājumus;
- sadarbības stiprināšana ar regulatoriem un nozares asociācijām Latvijā un Eiropā;
- pretdarbība priekšlikumiem, kas var negatīvi ietekmēt finanšu stabilitāti, kreditēšanas pieejamību un iedzīvotāju ilgtermiņa uzkrājumus, it īpaši nodokļu jomā.

Šo prioritāšu īstenošana palīdzēs veicināt stabilu, drošu un ilgtspējīgu finanšu nozares attīstību Latvijā.